

PÆDAGOGISK GRUNDLAG: DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIVER

Kort præcisering af ”Dannelse og Børneperspektiver”

Dannelse skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en individuel meningsfuld læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed.

Børneperspektivet er en analytisk bestræbelse på at beskrive, hvordan det der sker, ser ud og har betydning for konkrete børn i deres aktuelle liv. Derfor er der ikke kun ét børneperspektiv, men lige så mange perspektiver, som der er børn.

Det teoretiske afsæt

Børn udvikler deres kompetencer gennem flere typer af legemiljøer, rutiner og fællesskaber gennem hele dagen.

I vores pædagogiske arbejde tages der udgangspunkt i lektor og forsker Kim Rasmussens 5 teser omhandlende demokratisk dannelse. Her handler demokratisk dannelse om rettigheder, herunder at bestemme og medbestemme. Inddragelse og deltagelse herunder in- og eksklusion. Anerkendelse herunder underkendelse. Inviterende rum herunder sted, stemning og atmosfære.

Demokratisk dannelse er indlejret i hverdagens og hverdagslivets relationer og samspil.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

For at styrke barnets dannelse, har vi som pædagogisk personale ansvar for at udfordre alle børn forskelligt og tage ansvar for dannelse og børneperspektivet, så alle oplever succes og sejre i dagligdagen og lærer, at det er ok at fejle.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Udvikler læringsmiljøer, hvor børn har indflydelse/medbestemmelse med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.
- Er undersøgende sammen med børnene, hvor vi responderer og følger børnenes intentioner.
- Indgår i legen og skaber rum for fordybelse, samt inviterer til at børnene er aktivt deltagende.
- Arbejder med differencerede børnefællesskaber og positionerer os, alt efter hvilket behov den pågældende børnegruppe har.
- Videndeler omkring børn for at opnå fælles forståelse og indsats.

Hos os betyder det at:

- Det pædagogiske personale tilrettelægger hverdagen ud fra faste rutiner som giver børnene en tryk og forudsigelig ramme. Heri findes de bedste forudsætninger for personlig dannelse hos hvert enkelt barn.

- Medbestemmelse og aktiv deltagelse er med til at styrke barnets dannelse, hvorfor vi arbejder målrettet med selvhjulpethed¹.
- Vi guider børnene til at kunne selv, hvilket medfører styrke og tro på sig selv. Det giver barnet endnu mere gåpåmod og lyst til at mestre mere.
- Vi arbejder med at børnene skal vente på tur og at andre kan komme til først.
- Børnenes medbestemmelse prioriteres ved at skabe en passende ramme ud fra alder og udvikling, hvorfra børnene kan vælge og komme med deres bidrag.
- Hverdagen tilrettelægges ud fra børnenes behov. Når der er mange små vuggestuebørn, bliver fokus at være i børnehøjde på gulvet.
- I børnehaven skaber vi differentierede fællesskaber², så alle børn har mulighed for at føle sig set, hørt og en del af legen eller aktiviteten.
- Vi guider børnene i at tage hensyn til andre og vejleder i at aflæse hinandens mimik og kropssprog
- Alle har ret til at blive hørt, vi efterspørger og afventer det enkelte barns perspektiv.
- Vi fokuserer på børnekulturen³, hvor børnene leger og øver sig i at begå sig og dannes. F.eks. kan den voksne være på sidelinjen og kun gå ind i legen, hvis der opstår behov for det.
- Vi arbejder vi ud fra barnets nærmeste udviklingszone⁴, hvilket betyder at når der opstilles aktiviteter, så kan disse foregå på forskellige niveauer for, at de forskellige børn er aktivt deltagende på deres niveau.

¹ Børn udvikler sig bl.a. igennem deres færdigheder. Herved bliver de bedre til at klare sig selv og de får mere overskud og selvtillid til at møde nye udfordringer.

² Differentierede fællesskaber er mange små grupper i fællesskabet. Dvs. at vi opdeler børnene i små grupper, opdelt efter fx alder, køn, interesser osv.

³ Børnekulturen forstås som dét børnene foretager sig for sig selv og med hinanden på egen hånd, når de voksne trækker sig eller overlader ”rummet” til børnene.

⁴ Nærmeste udviklingszone (Nuzo) er den zone, der opstår mellem hvad barnet kan klare alene, og hvad barnet kan klare under vejledning fra pædagog. Aktivering af børn skaber en ny Nuzo og dermed udvikling af barnet. Det vil sige, at barnet skal udfordres – men ikke mere end at barnet alligevel skal kunne følge med.